

SZEKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

== A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG“ HIVATALOS KÖZLÖNYE ==

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K. A nyílt-tér és hirdetések előre fizetendők.

M. kir. postakarakópnáztári cheque-számla 10,489. szám.

Szociálisták és nemzetiségek.

Irta: Bálint Endre.

Amikor az ak idején a szociáldemokrata párt a darabont kormányral az általános titkos választói jog cégére alatt szövetségre lépett, a kíváncsiaknak, akik azt kérdezték, hogy miképpen egyeztethető össze a szociális alapelveivel egy jogtipró, a zsarnoki önkény minden eszközét felhasználó csoporttal való szolidáris együttműködés: — azt felelték az elvtársak, hogy ők céljaik érdekében még az ördöggel is képesek szövetkezni.

Hogy ez a szerencsétlen politikai taktika, ez a lehetetlen szövetkezés többet ártott a szociálisnak, mint a megnyit használt az általános választói jognak, azt, ha nem is veszik észre jelenleg a szociálisták, meg fogják érezni biztosan — később...

Ujabbán azt olvastuk, hogy most a nemzetiségek és a szociálisták között észlelhető bizonyos szövetségre hajló közeledés.

Ha ez megtörténik, akkor az elvtársak igazán az ördöggel szövetkeznek.

Mert az a régebbi és ez az új szövetség bőségesen elég lesz éppen arra, hogy a szociális eszméjét a legnagyobb mértékben kompromittálja, annak jelenlegi magyarországi képviselőit a maguk valóságában és értelmi színvonalában a nagyközönség elé állítsa és hogy elidegenítse a szociálismustól azokat is, akik ettől a nemesebb és alapjában véve jogos mozgalmától, annak kipróbált termékenyítő erejétől Magyarországon is várnak valamit...

Ezt a két politikai pártot ugyanis csupán valami erős külső körülmény vagy programjuknak — a részletekben — egy-egy véletlenül találkozó pontja hozhatja ideiglenes összeköttetésbe, mert irányzatuk alapelveinek és tartalmának homlokegyenest ellenkező volta a tartós és bensőbb szövetséget nem tűrheli.

Nemcsak elismerjük, de fenn akarjuk hangoztatni, hogy nálunk a nemzetiségi kérdésnek ugyanaz a végső alapja, mint a szociálisnak — a gazdasági nyomor.

Hangoztatni akarjuk ezt különösen a nemzetiségekkel szemben, akik a magyar államhatalom és faj zsarnokságával, elnyomási

törekvéseivel akarják állandóan akciójukat igazolni és menteni.

És hogy a nemzetiségi izgatók hazugságai hitelre találhatnak s hogy a szocializmus nálunk magát az alapszmet kompromittáló politikai taktikát követhet és kinövésekkel dicsekedhetik, annak ismét csak egy alapja van: a kulturális elmaradottság!

A nemzetiségi izgatónak, a kiknek úgy látszik kenyere a néphutítás, sikerült elhítenni a nemzetiségipolgárokkal, hogy alacsony gazdasági és kulturális színvonaluknak, nem az uralkodó gazdasági és társadalmi viszonyok s nem ők, akik a magyar államhatalom minden üdvös nemzetiségi akcióját népszerűlenné és lehetlenné tenni igyekeznek, hanem a magyar faj, annak önzése és zsarnoksága az oka.

Az alacsony értelmi színvonal és gazdasági nyomor kétfős talapzatán sikerült aztán felépíteniök a faji fanatizmust, amelynek rossz levegőjéből ők élnek és táplálkoznak, de milliók szenvednek és pusztulnak miatta...

A nemzetiségi kérdés egyetlen helyes megoldási módja, az erős szociál- és kulturpolitika, amely le fogja nyelni a másik irányzatnak, a nemzetközi szociálisnak kinövéseit és tulzásait is, amint azt Anglia példája oly szépen mutatja.

Andrássy Gyula mondta nemrég a parlamentben, hogy a választói reform alapján megejtendő új választásoknál a szociáldemokrata párt több mandátumhoz fog jutni és hogy ő ennek csak örülni tud. Andrásyból ekkor az előrelátó, felvilágosodott és helyes szociális érzékkel bíró államférfiu beszélt.

A magyar nemzetnek nem szabad és nincs oka félni az igazi, az eszményi szociálismustól. Hiszen a magyar állam élete és függetlensége azért ezeréves, mert Szent Istvántól kezdve mostanig a modern eszmeáramlatokhoz nemcsak csatlakozott, hanem azokért sokszor vért is hullatott...

Ha a magyar nemzet félne az igazi szociálismustól és ellenállana annak, igazán ezeréves tradíciójával szakítana s a maga élet- és fejlődésképtelenségét dokumentálná.

Több okból kíváncsi, hogy a szociális — mint politikai párt — bekerüljön a par-

lamentbe Csak így lesz például elérhető az, hogy a szocializmus vezetése nálunk is az eszme alapigazságát mélyen átérző és átértő intelligens kezekbe kerüljön.

Azonkívül — a parlamentbe való bejutás mindenütt mérséklőleg és nevelőleg hatott a szocializmusra s az a szociáldemokrata párt, amely a parlamenti alkotásokra befoly s nem az utcát uralja, még idáig mindenütt támasza volt a hazafiságnak és a nemzeti eszmének.

Mi eddig a szociálisnak csak romboló hatását éreztük. A szociáldemokrata párt eddigi összes működése nálunk a kérelmetlen osztálygyűlölet hirdetésében, a társadalmi és gazdasági harmónia folytonos megzavarásában merült ki.

Nekünk is jogunk van arra, hogy a szocializmusban rejlő nagy fejlesztő és termékenyítő erőt a nemzeti eszmével összhangzásba hozva az izgatás és rombolás területéről az alkotások terére vigyük és a modern magyar népállam kiépítése érdekében teljesen ki is használjuk, úgy, mint azt a művelt nyugat tette.

Az így átfarmálódott szocializmusra még esetleg más szempontból is szükségünk lehet.

A faji fanatizmusból táplálkozó és óriási, külföldre is kiható apparatussal dolgozó nemzetiségi akció elmégesedhetik még annyira, hogy a magyar államhatalom a szociális nagy egyenlítő erejét lesz kénytelen vele szembe szegezni.

Ha tehát a nemzetiségi párt semmiképp sem akar arról a veszélyes talajról lelépni, amelyen most áll, hanem mindjobban erősíti és bővíti azt: — a szociális fogja végleg eltemetni...

Ime, így néz ki a legujabb szövetség!

Alispánválasztás.

Az értekezés.

Székelyudvarhely, ápr. 14.

Az alispán és főjegyző jelölés ügyében a megyei közgyűlést megelőző napon, azaz kedden délután 3 órára az összes pártokat egybehívták értekezletre a vármegyeház kistermébe, mely ezuttal is szűknek bizonyult az érdeklődők befogadására. Az elnöki helyet ezuttal Soó Gáspár és Daniel Lajos foglalták el, a kik a múlt hó folyamán tartott előértekez-

leteken is, az egyes pártok elnökei voltak. Pontban 3 órakor Daniel Lajos megnyitotta az értekezletet, üdvözlővén a megjelent bizottsági tagokat. Elnöki megnyitójában visszapillantást vetett a közelmúlt eseményekre, de midőn ezzel kapcsolatban a dr. Sebesi nevéhez eljutott, a Sebesi párt olyan dörgedelmes eljenzésbe, kiáltásba tört ki, hogy az elnök szavai belefutadtak és ha pillanatokra lecsendesedett a zaj, újra elementáris erővel tört ki, valahányszor a Sebesi vagy a Valentsik nevet emlegették, mert egyik párt sem engedte magát a másiktól tulkiabálni, csak akkor értettek egyet, midőn elnök a főispán érdemeit kezdte méltatni, mert akkor osztatlanul és egyhangulag éljeneztek. A zaj, a kiabálás valóságos chaoszt teremtett; az elnök hiába rázta a csengettyűt, stentori hangjával hiába próbálta a kiáltozást tulharsogni, melyből egy pillanatra beállott csendben egy hang hallatszott, a Gergely Mózesé, a ki odadobta a jelszót: most az egyszer a nép akar választani.

A közbeszólónak Daniel elnök igen erélyes szavakban, de azért nagyon tapintatosan megadta a választ és hangsúlyozta, hogy ebben a megyében joggal senkise mondhatja, hogy a népet eddig is mellőzték volna és ez állítását, a multból merített példákkal igazolja. Most sem az a szándéka, hogy a népet akarátának ki-fejezésében gátolja és álláspontja kellő megvilágítása után dr. Kovácsy Albertnek adta át a szót, a ki mindjárt beszédének elején tiltakozott az ellen, hogy a nép félrevezetésére hamis jelszavakat dobjanak a közvéleménybe; ezután kisértetlet tesz dr. Valentsik személyének és érdemeinek méltatására, de a Sebesi párt olyan viharos zajjal szakította félbe, hogy többszöri kísérlete dacára sem hallgatták meg beszédét, melyből még csak az volt hallható, hogy a főispán is inkább óhajtaná dr. Valentsik Ferencet. Ez ellen dr. Hinléder Ernő tiltakozott és szinte azt lehetett volna már hinni, hogy a kínos szóváltásból valami kellemetlen affair támad, midőn az elnök nagy nehezen csendet teremtett és dr. Hinléder Ernőnek adta át a szót, aki szintén csak odaig juthatott, hogy kijelentette: miszerint a politikai morál azt követeli, hogy a kinek egyszer szavunkat lekötöttük, amellől tagítani nem szabad; az ő szavait ismét a másik pártan hurrogták le és lőn a két párt között olyan ordítás, olyan kavargás, minőt a vármegye tisztos falai alig hallottak még; a zajongás folyton növekedett míg orkáná nőtte ki magát, úgy, hogy az elnök kénytelen volt az értekezletet eredmény nélkül feloszlítani.

Nem tudjuk — de szavahihető bizottsági tagoktól úgy értesültünk, — hogy az ugynevezett Sebesi-pártban, mely az értekezlet megtartását első sorban lehetetlenné tette, tömegesen voltak olyanok is, kik nem bizottsági tagok, hanem egy délelőtti küldöttségben vettek részt, mely a főispánnal tiszteltgett.

Azt azonban tudjuk, hogy egy közismert alak, a ki bizottsági tag, kárörvendő mosolylyal járkált a tömegben, folyton aposztrofálva a főispán köztisztviselőben álló személyét és mosolya azt látszott jelenteni: ezt a szelet én vettem, azért élvezem olyan kéjjel a belőle kerekedett vihart...

A közgyűlés.

Székeljudvarhely, ápr. 15.

Szerdán reggel pontban 9 órakor már zsufolva volt a vármegyeház díszterme megyebizottsági tagokkal és a karzaton elhelyezkedett díszes hölgy és férfiközönséggel. Idegesség, izgatottság, kíváncsiság tükröződött vissza minden arcon.

Dr. Paál Árpád helyettes alispán szóllal fel elsőbbsen és kéri a bizottsági tagokat, hogy ősi szokás szerint küldöttséget menesszenek Ugron Ákos főispánért, mely küldöttségbe Daniel Lajos einökle alatt ajánlja még tagokul Soó Gáspárt, Gönczi Lajost, Hlatky Miklóst, Jeddy Tamást, Gagy Lajost és Gyarmathy Lajost. Midőn a főispán a küldöttség élén a terembe lépett, percekig tartó riadó éljenzfogadta kísérté az elnöki szék elfoglalásáig. Főispán mindenekelőtt az időközben olhunyt bizottsági tagok: Pálffy Dénes, Apáthy Gyula, Ádám Albert, Lukácsy Dénes, Lukács Domokos és Daniel Károly érdemeiről emlékezik meg részvétellel és kegyelettel, azután a közgyűlést megnyitva, kéri a nem bizottsági tagokat, hogy a terem földszintjét elhagyva a karzatokon helyezkedjenek el; a jegyzőkönyv vezetésével Szabó Gábor, dr. Keith Ferenc, Szabó Endre és dr. Majtényi Miklóst bizza meg és miután dr. Valentsik Ferenc, tiszti főügyész a gyűlés folyamára felmentését kéri, helyetteseül dr. Paál Ernőt bizza meg a főügyési szék elfoglalásával.

A tiszteletbeli állásokra főispáni jogánál fogva kinevezi: Pálffy Jenőt főszolgabíróvá, dr. Szabady Lajost főorvossá és Szentkirályi Andort főszolgabíróvá; a jegyzőkönyv hitelesítésének idejét szombaton délelőtt 11 órára tűzi ki.

Daniel Lajos indítványa, hogy a tárgysorozat 1. és 2. pontja után a tárgysorozat 46. és 47. pontja tűzessék ki napirendre — elfogadtattott.

A tárgysorozat első számánál nagy vita támadt a belügyminisztériumnak azon körrendelete felett, hogy a vármegyei tisztviselői állások összeférhetlenek a részvénytársulati vagy szövetkezeti alapon szervezett pénzügyintézetek és nagyipari vállalatok igazgatósági vagy felügyelőbizottsági tagsági állásokkal. A tárgyhöz Ugron Zoltán, dr. Hinléder Ernő, Konecz Ármán és Solymossy Lajos szólottak, azonban a közgyűlés az állandó választmány indítványát fogadta el, melyszerint az illető tisztviselő, a ki ilyen összeférhetlenségi esetet lát személyénél fennforogni, tegyen je-

lentést az alispánnal, aki ezt véleményadás miatt a közgyűlés elé terjeszti.

A második tárgyat, a közigazgatási bíróság megsemmisítő határozatát az alispáni választásra tudomásul vették.

Áttérve a 46. pontra, az alispánválasztásra, elsőbbsen Dr. Hinléder Ernő szóllal fel és kijelenti, hogy az elnöklő főispán hivatalos hatalmával már csak azért sem kíván a választásra semmiféle nyomást gyakorolni, mert korábbi álláspontjához hiven a pártok felett áll. Elnöklő főispán kijelenti, hogy ő mindent elkövetett, hogy a küzdő feleket megegyezésre bírassa és az érdekeket összeegyeztesse; azonban igyekezete meddő maradt, erőszakot pedig ő gyakorolni nem akar; a megindulástól remegő hangon fájdalommal tudatja a gyűléssel, hogy ez talán oda fog vezetni, hogy a mostani helyén nem tudja majd eddig megkezdett működését a megye érdekeiben kifejezni. (Közbekiáltások: Megvédjük minden megtámadás ellen.) Felszóllítja a közgyűlést válasszon három tagu kandidate bizottságot. Miután Jeddy Tamás idevonatkozó indítványát viszszavonta, Ugron Zoltán indítványára megválasztották: Soó Gáspár, Gyárfás Endre és Sperker Ferencet; elnök pedig Daniel Lajos, Solymossy Endre és Mátéffy Domokost nevezte meg, kiket el is fogadtak.

Szünet után elnök az ülést újból megnyitván jelenti, hogy az alispáni állásra első helyen Dr. Valentsik Ferenc, másodikon Dr. Paál Árpád, harmadikon Dr. Sebesi János, negyediken Dr. Gyarmathy Dezső, végül Dr. Demeter Lőrinc jelöltek. Dr. Gyarmathy Dezső visszalép. Szavazatszedő bizottságba Sándor Mózes elnökletével Deák Miklós, Székely Mózes választottak, jegyzőül fungáltak Szabó Endre, dr. Majtényi Miklós, Dollny Róbert és Lukácsffy. Miután névszerinti szavazást kértek, elnök ezt elrendeli és a szavazás idejére az ülést felfüggeszti.

Kinos feszültség mellett folyt le a szavazás, melyet a H betűnél kezdetek meg. A Sebesi-párt minden egyes vele szavazót zajosan megéljenezett és teljes szervezetséggel járult a szavazáshoz; miután a betűrendbeni szavazás véget ért, választási elnök még 5 pernyi időt tűz ki, az esetleg elmaradtak számára. A megejtett szavazás után, főispán újra megnyitja a gyűlést és kihirdeti a választás eredményét, mely szerint **beadott összesen 167 szavazat, ebből dr. Sebesi János kapott 89, — dr. Valentsik Ferenc 78 szavazatot, dr. Sebesi János tehát 11 szavazattal több-séggel megválasztott alispán-nak.**

Tudósítói tisztünkhöz hiven meg kell emlékeznünk arról, hogy Ugron Zoltán közbekiáltott: Ennek három feje van! — Ő tudja, mit értett alatta. Vagy tán ő se tudja...

Dr. Sebesi János köszönetét fejezte ki a beléhelyezett bizalomért, kijelenti, hogy a főispánnal egyetértve kíván a megye javára munkálkodni és a mit ifjuságánál fogva munkájával, szorgalmával pótolni kell, szívesen megteszi abban a tudatban, hogy tisztviselőtársai, mint embert és jó barátot támogatni fogják. Az objektív kritikát tisztelettel fogadja,

mert tudja, hogy felelősségteljes állásában ez kötelessége is. Szeretettel és munkakedvvel indul kötelességei teljesítésébe, melyek közül első sorban a közigazgatási kérdések egész halmaza vár megoldásra. Beszédét általános tetszéssel fogadták.

Ugron Ákos főispán üdvözlí az alispánt új állásában; vonatkozással azon korábban tett bejelentésére, hogy a függetlenségi elveket fogja követni, erőteljes szavakban figyelmezteti, hogy mindenekelőtt nemzeti irányban haladjon a haza és a megye érdekében és bármi vész, bármi támadás érje is nemzetünket és alkotmányunkat a becsületes hazafiság utjáról le ne térjen soha; mert ha ennek az ellenkezőjét tapasztalná, akkor ha nem is a főispáni elnöki székből, de mint közkeletű, miut a megye polgára ő lenne az első, a ki nemcsak ellene támadna, de minden erejéből arra törekednék, hogy őt állásából kibuktassa. Azt hiszi, hogy az a székely nép, mely a mai napon az ő személye iránti bizalmát oly fényesen bebizonyította, mely a mult hazafias küzdelmeiben is állandóan kitartott mellette, a jövőben is köréje csoportosul majd szeretetével, ha egy újabb küzdelemre maga mellé szóllítja. Óriási, lelkesedett éljenzés követte elnöklő főispán ezen kijelentését.

Dr. Pálffy Jenő szóllalt fel azután és remek szép beszédben méltatta Dr. Valentsik Ferenc nagy érdemeit; nemcsak lendületesen, de teljes meggyőző erővel előadott szavaiban a vármegye békéjét hirdette, kérve az összes pártokat, nyugodjanak meg a nép megnyilvánult akarataiban és ne vigyon senki keserőséget a multból a jövőbe. A minden részletében szépen átgondolt, ideális lélekre valló beszéd Dr. Pálffy Jenőt egy eddig alig ismert előnyös oldaláról mutatta be és mindenki gratulált érte a szónoknak.

Főispán felszóllítja a kandidate bizottságot, hogy vonuljon vissza a főjegyző jelölésre, mely időre az ülést felfüggeszti. Majd megnyitván az ülést jelenti, hogy első helyen Dr. Paál Árpádot, második helyen Szabó Gábort, harmadikon Dr. Keith Ferencet, negyediken Pálffy Jenőt kandidateáltak. Miután ismét szószserinti szavazást kértek, elnök elakarja azt rendelni; Ugron Zoltán az elnöki emelvényre rohan és kárörömmel kiáltja a főispán felé: „Látja!” (De hogy mit lásson, azt nem mondta.) Ekkor Szabó Gábor kijelenti, hogy a helyzetre való tekintetből visszalép, mire nagy többséggel **Dr. Paál Árpádot főjegyzőnek** megválasztották.

Az árvaszéki ülnöki állásra első helyen dr. Majtényi Miklóst, másodikon dr. Kovács Miklóst (aki visszalépett), harmadikon dr. Soó Dénest, negyediken dr. Nagy Dénest kandidateáltak, kik közül általános nagy többséggel dr. Majtényi Lászlót választották meg. Közben a széksértés kérdésében dr. Paál Ernő helyettes tiszti főügyész és dr. Hinléder Ernő között meglehetősen heves mérkőzés történt, mely azonban csakhamar elsimult. Azután Szabó Gábor olvasván az eskümentát, az ujonnan megválasztott és kinevezett tisztviselőktől bevették az esküt.

A mi ezután történt az csak paródiaja, vagy komédiaja volt a köz-

gyülésnek; a terem kiürült mintha kisöporték volna és a tisztviselőkön kívül alig maradt ott 10—15 bizottsági tag és az összes tárgyakkal rövid háromnegyed óra alatt végeztek, pedig azokban a választási hecceknel sokkal érdekesebb ügyek is foglaltattak.

Egyelőre az idő rövidsége miatt csak tudósítói tisztünkhöz tehetünk eleget, egyéb mondani valókat lapunk vasárnapi számára tartjuk fenn.

A Rákóczi-indulóról.

— Irta: FÜLEI SZ. LAJOS. —

A magyar lélekre talán egy dal se tesz olyan mély érzelmű benyomást, mint a Rákóczi-induló. Látszik, hogy magyar vitézségből született. Mikor ezt a dalt halljuk, felforrallja vérünket, szemünkben a láng kigyul. Kardok esattogásába, ágyuk dörgésébe verjük a szabadságért kesergő magyar lélek könnye.

A Rákóczi-indulót ma már minden nemzet ismeri. Lelkesedik érte. — Hogyne lelkesednénk tehát mi magyarok, kiknek örök büszkeségünk lesz mindig ez a történelmileg és zeneileg egyaránt nagyjértékű dalkincs.

Sajnos, hogy ennek az indulónak tulajdonképpen eredetét kellő világításban nem látjuk. Egyik ezt, másik azt jelöli meg forrásul... Kétségtelen csak az, hogy első hangja Rákóczi vitéz kurucainak táborából indult el.

Némelyek azt mondják, hogy Cinka Panna (id. Ábrányi Kornél szerint országos szépségű, Dr. Frenkel Bertalan szerint himnlőhelyes, golyvás) cigányleány fejezte ki ebben a dalban azt, amit a kurucok táborában látott és érzett.

A kuruckatonák, első sorban maga Rákóczi a hős vezér is érezték, hogy ennél az indulónál zeneileg semmi sem képes szebben elmondani a magyar szívből rejlő összes érzelmeket. Ajkukra vették tehát s ez lett a kuruc hadsereg harci dala.

Mások szerint a Rákóczi-induló eredetét homály fedi. Körülbelül a Rákóczi fejedelem kibujdosása alatt vagy után keletkezhetett és pedig egyes frázisainak s dallam-meneteinek bizonyos szövegre való alkalmazása által. Ily alakban egyik nemzedék a másiknak adta. Közel másfélszázadon át Rákóczi siralma cím alatt élt a kis poronty, amíg lassanként a világhírű Rákóczi-induló lett belőle.

Goldburg budapesti karmester egy alkalommal azt a hagyományt említette fel nekem, hogy ezt a kesergő nótát, melyből később a híres induló fejlődött ki, egy megsebesült zeneértő kuruckatona fűtta el tárogatón halála előtt.

Most ez a tárogató a modern hangszer technikai művelete által, a zenekarok értékes eszköze lett. Mint solo-hangszert is igen szépen lehet értékesíteni. A budapesti Telefon Hírmondó hangversenyén felolvasással résztvéve, magam is sokszor gyönyörködtem az Oláh Józsi bátyánk tárogatójában.

„Fölzokog a tárogató

Bús zenéje,

Hogy az ősök szent küzdelmét Elbeszélje“

A Rákóczi-induló eredetére nézve legvalószínűbbnek tartom a következőket:

Rákóczi Ferenc udvari zenésze Barna Mihály, Czinka Panna nagyatya volt. Mikor Rákóczi nem akarta elfogadni a neki felajánlott amnesztiát, az öreg muzsikusz a lábaihoz borult:

— „Oh kegyelmes fejedelem! itt hagyod a vagyont s elmész a nincsent keresni...”

A fejedelem aztán bujdosó útjára indult. Ebben az időben írta Barna az indulót a sajtó szívének keservével. Erre az indulóra maga Barna tanította unokáját Czinka Pannát, kitől kottára tette Vaczek Károly járózó premontrai zeneértő kanonok, ki egy ízben Bécsben, az udvar előtt is szépen játszott a pásztor furulyával.

Ezeket gróf Fáy István az ismert műszerű magyar mágnás, részben Vaczekről, részben nagyatyjáról hallotta.

A Rákóczi-induló eredetére nézve egyet tisztán látunk: magyar dal, a milyen nincs több a világon! Nemzetünk gyönyörű dalkincse ez, melyet a magyar szabadságszeretet szült, a honfi bánat és remény nevelt fel.

Ma már imádsággá magasztosult ez az induló. Magával ragadja a nemzet szárnyaló fohászeit s érezzük, hogy benne az elhunyt kuruc vitézek tulvilági hangjai szólnak szívünkhöz: Bizzunk a magyarok Isteneiben!

„Hadd sirjon fel nagy Rákóczi Kesergője.
Könnyben ázik a két orcánk,
Lángra gyul a lelkünk tőle...”

KÜLÖNFÉLÉK.

NAGYHÉT.

A nagyhétnek néma csendjét
Világi zaj ne zavarja,
Minden igaz, jó embernek
Lelkét a hit kötve tartja.

Mikor lelkünk szomja éget
E hit vezet a forráshoz,
E nélkül még ember soha
Nem jutott a boldogsághoz.

Kibékít az élet annyi
Küzdelmével fájdalommal,
A csalódás, az enyészet,
Nehéz, bántó tudatával.

Oly jól esik a hit édes
Árnyékában megpihenni,
Lelkünk sugja: Isten nélkül
Sohse tudunk boldog lenni!

Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy az alispán választás alkalmából a pálinkára jelentékenyen emelkedett;

mondják, hogy megyénkben a sok fától az erdőt, — a sok hazugságtól — az igazságot nem lehet látni;

mondják, hogy a jelölő értekezleten mindenki szóhoz jutott, csak a feliratkozott szónokok nem;

mondják, hogy vicinális vasutunk ellen fegyelmet indítottak, mert néhány nap óta pontos időben érkezett be;

mondják, hogy a népnek nálunk kiabálni szabad, — de fizetni muszáj;

mondják, hogy az utcákon felgyülemlött szemetet ki-ki a saját költségén elhordathatja trágyának;

mondják, hogy a borvízes korszokban most már teljes öltözet ruhákat is lehet találni;

mondják, hogy megyénkben a kulturmarha tenyészet kitünően bevalik

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

— **Csatornázás.** A Bethlen utcának a Vár-utca átnyúló házainak legtöbbjéből a csatornák, illetőleg levezető lyukak a Vár-utca lakosainak legnagyobb gyönyörűségére az utcára vannak levezetve és így a lefolyó undok piszok az utcát még nyár közepén is jórhatatlanná teszi. Eltekintve attól, hogy az ekként képződött töcsák penetráns büzt terjesztenek, de közegészségügyi szempontból is károsok. Kérjük az illető hálosgát, részesítsen bennünket is kegyének egy parányi sugarában és intézkedjék, hogy ennek a türehtetlen állapotnak vége vessék és a Bethlen-utcai háztulajdonosok gondoskodjanak a saját utcájukban a piszok és szemet levezetéséről. *Több Vár-utcai lakos.*

— **Emléket az agyagfalvi rétre!** A székely emlék alap javára adakoztak Nagysíki szolgabíró Imecs Jenő a március 15-éntartott hazafias ünnepen begyűlt önkéntes adomány 15 korona ebből levonva postaköltség 4 f. maradt 14 K. 96 f. Blájer Balázs a polgári asztaltársaság pohárköszöntőként betett garasokból 7 koronát, Bot Károly sükei református pap által az egyházközseben márc 15-en tartott hazafias ünnepélyen gyűlt adomány 2 korona, Becsek Aladar által a helybeli szent ferenczenli zárdá főnöke P. György József adománya 40 K, 37 filler összesen 64 K. 33 f. valamint a már közelben begyűlt összeg 1907 évi kamatja 275 K. 82 f. és a fenti összeghez adva 340 K. 15 filler az alapösszeg jelenleg tesz 6801 K 15 filler. Fogadják a nemesszívű adakozók hazafiúi adományukért a végrehajtó bizottság hálás köszönetét. Székelyudvarhely 1908 április 11. Ferentzi János végrehajtó bizottsági pénztárnok,

— **Erdélyrészi vásárok.** Csütörtökön április hó 16-án Boicza, Drág, Tasnád; 17-én Berethalom, Székelyludas, Szabed, Topánfalva; 19-én Mócs; 20-án Alparét, Buza, Dobra, Drassó, Gyalu, Mártonhegy, Nagysármás; 22-én Kolozs; 24-én Alsórákos, Alsószombatfalva, Ecel, Galgó, Makfalva, Muzsna; 25-én Bethlenszentmiklós, Feketealom, Lekencze.

— **Halálozás.** Czehe Imre, volt gyufagyári tisztviselő e hó 13-án, reggeli 6 órakor, rövid szenvedés után, élete 86-ik évében jobblátre szenderült; a megboldogult hült temeitt e hó 15-én délután 3 órakor helyezték örök nyugalomra Parajdon, gyászoló rokonsága és nagyszámu résztvevő közönség kísérete mellett.

— **Méhészeti tanfolyamok.** A m. kir. földmívelésügyi miniszterium által Marosvásárhelyen a tanítás céljainak megfelelően berendezett minta-méhészen az erdélyrészi méhtenyésztők számára az 1908 év nyarán időszakos tanfolyamok fognak tartatni és pedig: május hó 3-tól 23-ig földmives kisczadák, május hó 25-től június hó 7-ig lelkészek, június hó 14-től 27-ig és július hó 5-től 18-ig bezárólag néptanítók részére. Egyegy tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel s ellátási segélyként a tanítók, lelkészek naponta és személynként 3 koronát, a földmives kisczadák 2 koronát kapnak. Ezeket kívül s távolabbról jövő hallgatók az utiköltségre is nyernek segélyt. A résztvenni szándékozók felhivatnak, hogy bélyegmentes kérsükét a *Székelyföldi miniszteri leirndeltséghez* címezve a kisczadák községi előjáróságuk ajánlásával, míg a lelkészek és tanítók felettes hatóságuk útján közvetlenül a miniszteri kirendeltséghez *Marosvásárhelyre* mielőbb nyujtsak be.

Az „Erdélyrészi Méhész-Egyesület” az egyet hazsongardi telepén az 1908 év folyamán három időszakos méhészeti tanfolyamot fog tartani a következő beosztás mellett: május hó 16—31-ig földmives kisczadák június hó 14—27-ig a lelkészek és július hó 6—19-ig a néptanítók számára. Minden egyes vidéktanfolyamban hallgatóannak tartama alatt és pedig a földmives kisczadák napi két korona, a lelkészek és néptanítók napi három korona segélyben fognak részesített. A pályázni szándékozók az „Erdélyrészi Méhész-Egyesület” elnökségéhez Kolozsvarra címezve, a földmivesek községük ajánlatával ellátva legkésőbb *április hó 25-ig*, a lelkészek és néptanítók pedig felettes hatóságuk útján legkésőbb *május hó 25-ig* nyujtsak be.

— **Konfirmációi Emlék.** A *Demeter* Dénes homoródkarácsonfalvi unitárius pap szerkesztésében megjelent gazdag tartalmu *Konfirmációi Emlék* kapható *Betegh Pál* könyvkiadónál Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz.

— **Székely dolgok a londoni kiállításon.** A székelyföldet a londoni magyar kiállításon a földmívelésügyi miniszter székelyföldi kirendeltsége képviseli. A kiállítás gyakorlati céljának megfelelően bemutatja a székelyföld ásványvizeit, a melyeknek különösen Angliába nagy kivitelre lehet számítani. Bemutatja továbbá a székelyföld összes banya termékeit és közteit, amely része a kiállításnak főként az angol töke figyelmének fölkeltése szempontjából bir jelentőséggel. Ezek mellett nagyszámu akvarell-kép kedvezően mutatja be székelyföld legszebb helyeit és legjellegzetesebb vidékeit, a mi nek az utazni szerető angol közönség ide vonzása lenne hivatása. Szóval Darányi székely akciójának gondoskodásából a székelyföld érdekei kellőképpen képviselve vannak a londoni magyar kiállítás keretében.

— **Jelöltek felvétele a cs. és kir. nagyszebeni gyalogsági hadapródiskolába.** Az 1-ső évfolyam a 1908—8-iki tanév kezdetével (szept. hó közepé táján) körülbelül 25—30 oly testileg alkalmas ifju vétetik fel, aki f. év szeptember 1-ével 14-ik életkorát már elérte, de a 17-ikét még át nem lépte, hajlammal bir a katonai pálya iránt és valamely közep- vagy polgári iskola 4 alsó osztályát legalább elégséges eredménnyel végezte. A felvételi vizsgára és a kérvények szerkesztésére nézve bővebben nyilatkozó „felvételi szabályok” 45 filler beküldése után a hadapródiskolánál kaphatók. Fizetési hely iránti felvételi kérvények már az 1907—8-ik évi iskolai végbizonyítvánnyal is ellátva, legkésőbbben f. év július hó 8-ig az iskola parancsnokságnál nyujtandók be. Ha a jelölt esetleg pótvizsgára utasított, akkor a kérvényhez ideiglenes bizonyítvány melléklendő. Hiányosan felszerelt, közvetlen a betérjesztési határnapon (július 8.) beérkező kérvények nem vehetők figyelembe. Magyar állami alapítványi díjmentes helyre pályázóknak folyamodványt a m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz terjesztendő be. Az ebbeli „Pályázati hirdetmény” a benyújtási időpont, valamint minden más adatok kihirdetésével, a „Rendeleti közlönyben”, esetleg a Budapesti közlönyben közöltetik.

— **A székelykereszturi m. kir. állami tanítóképző-intézet** 1-ső osztályába az 1908—1909. iskolai évre felveszünk oly éptestű, épszervezetű, egészséges ifjakat, akik 14-ik életévüket betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek és a gimnázium, vagy a reáliskola, vagy a polgári iskola legalább 4 alsó osztályát vagy a felső népiskolát jó sikerrel elvégezték vagy a jelen év június hó végéig elvégzik. A felveendő 30 ifju közül 20 teljes ingyenes ellátás (bentlakás, reggeli,

ebéd és vacsora) 4 földijas ellátás (havi 13—14 korona fizetés mellett), 4 pedig évi 105 korona ösztöndíj kedvezményében fog részesülni. A kedvezmények a középiskola vagy polgári iskola IV. osztályát végzett kitünő és jeles előmeneteli növendékeknek fog adományoztatni. A bentlakók ingyen lakást, fűtést, világítást és mosatást élveznek. Ingyen gyógykezelésben minden rendes tanuló részesül. A felvételt sajátkezűleg írt és 1 koronás bélyeggel ellátott folyamodások a nm. vall. és közokt. miniszter urhoz címezve jelen év május 31-éig alulírottához küldendők be. Minden folyamodó mellékeljen a kérvényhez egy helyesen megcímzett levélborítékot is, hogy a nagy szünetidőben a felvételi értesítést, esetleg az okmányait biztosan megkaphassa. A felvételtől szóló értesítést minden folyamodó a miniszteri döntés leérkezése után azonnal fogja megkapni. (legkésőbb augusztus 20-ig.) Székelykeresztur, 1908. április 10-én. *Ujváry Mihály*, állami tanítóképző intézeti igazgató.

— **Zenekedvelők és zenészek figyelmébe!** Hegedűk, hegedűvonók, hurok, gyanták, vonószőrök és más felszerelések — legjobb minőségben; Okarinák nagyválasztékban; hangsi-pok, harmonikák, klarinétnyelvek stb. előnyös árak mellett kaphatók: *Betegh Pálnál* Székelyudvarhelyt.

— **Vasutat Barót völgyének.** A baróti Székely-Társaság egyik össze-jövetelen számbavette a vidék völgyében elhelyezve lévő kincseket, amelyeket egy közelében elvonuló vasut nélkül kihasználhatatlannak vél. Elhatározta, hogy annak kiépítésére kerelmzésére Hiromszék, Udvarhely- és Csikvármegyék törvényhatóságait felkéri és figyelmét e forgalmi s közgazdasági tekintetből nevezetes egybekötésre felhívni. E kérvényt megküldötte az illetékes Székely-Társaságoknak is, azon kérés-sel, hogy az ott megjelenő lapokban javasolják és sürgessék az Ágostonfalva—Málnás, esetleg búkszádi vasuti összeköttetést. Igazán kíváncsatos e rövid vonal mielőbbi kiépítése, amely kiszámíthatatlan hasznára és előnyére válnék erdővidékeknek valamint a szomszédos megyéknek is.

— **Községülés.** Homoródszentpál és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet kedden április hó 21-én délután 2 órakor, a községházánál tartja évi rendes közgyűlést.

— **Gyilkossági merénylet.** Potoczky grófot, a lemoergi helytartót egy Siczinszky Mirosláv nevű rutén diák az általános kihallgatás alkalmával három egymásután következő revorverlövéssel lelötte; az előrohanó szolgák a merénylet lefegyverezték és elfogták; Potoczky gróf rövid haláltusa után kiszenvedett. A gyilkosság oka az, hogy Potoczky a tartománygyűlésen a rutén nép ellen foglalt állást. Ő felsége, a család-nak megleghangu részvétáviratot küldött.

— **Növénygyűjtő csak 80 filler** *Betegh Pál* könyvkereskedésében. Gazdag tartalom, csinos kiállítás.

— **Elfogott cigánykaraván.** Az erdőszenyeni kóbor cigány karaván Moldován Nagy Máté vezetésével Tordátfalva községeben felütötte sátorát, hol csakhamar a községet el-lepték; Boross Sándor és Kovács András házáat feltörték, a ládákban levő ruhákat kisczadták; pénz után is kutattak, de csak Kovács András ládájában találtak 14 fillért és azt el-vitték. A betörések és garázdálkodások tovább folytatásában a Nemezis utólrerte őket, mert Csörgő Balázs őrmester, gagyí őrsparancsnok a karaván megjelenéséről értesült, csendőreivel azonnal üldözésükre indult, valamennyit elfogta; a cigányok betöréseiket megvallották és védelmül

azt hozták fel, hogy pénzük nincsen élni muszáj, tehát lopnak! Az elfogott cigányok a bíróságnak átadtak. A kóbor cigányok garázdálkodásának csak úgy lehetne elejét venni, ha egyetlen község előjárósága seme négedné őket megtelepedni.

— Amatőrök fényképészeti szükségleteiket előnyös árakban kapják: *Betegh Pál* könyv-, papír-, író- és rajzszer kereskedésében Székelyudvarhelyt, Ksuth utca 31. sz. *Adria szárazfelmerek!* Hazai gyártmányok!

— Talált emberi csontváz. Horváth Albert székelykeresztúri lakos szőlőjében Nagy Mihály és társai a mint rigoliroztak, a földszíntől egy ásonyomásonyira emberi csontvázat találtak, mely valószínűleg régebbi bűncselekmény következtében került oda. Esetleg valamely 48-as honvédnek is lehet csontváza. A talált csontvázat a munkások ugyanott eltemették.

— Tüzeset. Küsmőd községben e hó 6-án d. u. 3 órakor Dávid Lajos csűrös telken egy asztal buza meggyuladt és elégett. Szerencsére a lakosság otthon volt és a tűz tovább terjedését megakadályozta. A megejtelt csendőri nyomozás szerint a tűzkárosult szolgálja: Barabás Ferencnek a takarmányok között pipázásból eredt. A bírósághoz bejelentett.

— Imádságos és énekes könyvek („Égi Manna“, „Új Lelki Manna“, „Új Rózsafüzér“, „Mennyei Utmutató“, „Üdvözlégy Mária!“, „Hit, remény, szeretet“, „Jézus legszentebb szíve az én oltalmam életemben és halálomban“, „Vezérangyal a lelki épülés és áhitat terén“, „Jó Nap azaz imádságos és énekes könyv minden koru, rangu és nemű hívők számára“, „Isten a valódi szeretet“, „Gyöngy szemek“, „Gyémántok“, „Kis és Középrózsa kert“, „Páduai Szent Antal imakönyve“, a csodatevő szent tiszteletére és segítségül hívására szolgáló imákkal és áhitatos elmélkedésekkel“, „Ifjuság Kalauza“, „Kis Jézus imádsága“, „Gyermekek-Imák“, „Kis Lelki Kincs“, „Lelki Rózsahimbók“, „A Gyermekek Szent Fohásza“, valamint több katolikus református és unitárius hívőknek alkalmas imádságos és énekes könyvek) állandóan legnagyobb választékban, legolcsóbb árak mellett *Betegh Pál* író- és rajzszerkereskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth utca 31. sz. alatt, a m. kir. postahivatal áttellerében kaphatók. A főtisztelendő papoknak ezen kedvező körülményt szíves figyelmébe azon kéréssel ajánljuk, hogy a hívőket erről alkalomadtán felvilágosítani kegyeskedjenek. Ezt annál is inkább kérjük, mivel az összes e körbe tartozó könyvek egyházhatalosági jóváhagyást nyertek

— Csak 18 koronáért szétküldt utánvételt az Országos posztókövetési Áruház Budapest, VII., Verseny utca 2. szám. egy férfülőnyre elegendő 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke vagy barna szövetet vagy kamgarnt.

Előfizetési felhívás.

Április hó elsejével kezdődőleg új előfizetést nyitottunk lapunkra. Az a sok írás és szóbeli elismerés, mellyel lapunk irányába a közönség legszélesebb rétegeiből részesült bizonyítja leginkább, hogy megtaláltuk az utat a közönség lelkehez, hogy hivatásunknak lelkiismeretesen és hűven megfeleltünk, de felmeut

hennünket egyszersmind az alól, hogy hangzatos frázisokkal kelljen lapunkat a megye közönségének külön pártfogásába is ajánlanunk.

Kitűzött, egyenes utunkon, az igazság és tárgyilagosság ösvényén ezennel is megmaradunk, a székelység minden ügyét ezennel is meleg szeretettel felkaroljuk és hiszünk, hogy ezzel magunkat a közönség szíves támogatására a jövőben is érdemessé tesszük. Előfizetési áraink lapunk homlokzatán olvashatók.

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) f. év márc. hó 26-án tartott 76-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1907. évi mérlegek.

Az előtűnt fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1907. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 917.014,396 K és 99 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 41.095,963 korona és 58 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 31.422,408 K 19 fillérrel 264.156,557 K 24 fillérre emelkedett.

A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betörés- és tűkörüveg biztosítást, a díjbevétel 16.585,488,656 korona biztosítási összeg után 27.302,460 K 49 f volt, miből 10.146,474 korona 45 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 17.155,986 korona és 4 fillérre rugott, mely összegből 12.269,989 K 32 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 113.331,852 korona 27 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 3.921,627 K 66 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.717,694 korona 6 fillérre rugott.

Károkért a társaság 1907-ben 37.472,589 K 25 fillért és alapítása óta 899.042,935 K és 20 fillért fizetett ki.

E kártérítési összegből hazánkra 173248760 korona 76 fillér esik.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20.292,237 korona 37 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 6.300.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam ingadozására alakított tartalék, 12.565,698 K 89 fillér összegben, továbbá felemlendő az 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 1.266.538 korona 48 fillért tesz ki.

Az értékpapírok értéke 4.741,807 korona 69 fillérrel ment vissza, de a vezetőség elővigyázata folytán ez a veszteség az intézet nem érinthette, mert az a 17.013,704 korona 71 fillért kitevő árfolyamtartalékból nyerhetett leírását. Ez a tartalék ma még mindig 12.565,698 korona 89 fillért tesz ki.

Különös figyelmet érdemel még az 1000 új intézeti részvénynek kedvezően keresztyült kibocsátása, melynek ágio-nyereségéből 11.525,000 korona a matematikai életbiztosítási tartalékhoz csatoltatott.

Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 292.979,592 korona 76 fillérről 323.629,347 korona 57 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 60.625,971 K, 77 f. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 26.668,849 K, 8 f. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 4.017,801 K, 92 f. 4. Értékpapírok 209.404,916 K, 74 f. 5. Tárca váltók 842,350 K, 85 f. 6. A részvényesek biztosított adólevelei 8.820,000 K, 7. Készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 13.249,457 K, 21 f. Összesen 323.629,347 korona 57 fillér. Ezen értékekből 65,5 millió korona magyar értékekre esik.

Kiadja: *Betegh Pál* újságkiadó intézete.

— Könyvkötő tanulnak felvesz egy jóra való fiút azonnal *Betegh Pál* könyvkötő-intézetébe Székelyudvarhelyt.

BÉLYEGGZŐK

megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legpontosabban szállítatnak *Betegh Pál* könyv-, papír-, író-, rajz- és zenemű kereskedéséből Székelyudvarhelyt.

Pénzbeszedő nő

azonnal tartós állást nyer. Hol? Megmondja e lap o kiadóhivatala. o

Sz. 4—1908 kj.

Tölgyfaeladási hirdetmény.

Szekelyzsombor község tulajdonát képező erdő A. u. o 1 2. 3. és 3—1 oszt. csalo vága 140-13 k holdján elszórtan visszamaradt, kijelölt 463 kbm. mű. és 937 kbm. tűzfara becsült tölgyfat a községhezán 1908. április 23-án d. e. 10 órakor tartandó zárt irasbeli ajánlatokkal összekötött nyilvános szóbeli árverésen a legelőbbet ígérőnek tövön az erdőben kikiáltási aron felül eladja. Kikiáltási ár 4352 korona.

Banatpénz 10 százalék Utóajánlatok nem fogadhatók el. Részletes becslés, árverési és szerződési feltételek a vargyasi m. kir. járási erdőgondnokságnál és alólírótnál megtekinthetők.

Szekelyzsombor, 1908. márc. 29.

SZITÁS JÁNOS
bíró.

SZOVÁTÁN

öt szobás, modern

UJ

NYARALÓ

= eladó. =

Cim a kiadóhivatalban.

B O R!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

A legszebb, legjobb és mindenütt legkedveltebb

védjegyes bicikliket — 96 koronától kezdve — egész a határig teljesen várm- és tehermentesen szállítjuk.

Sok évi jótállás. Egyszerű kivitelű kerékpárok olcsóbbak. Összes hozzávaló részek Berlinből szállítatnak.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kérjük legelső osztályu gyártmányainkat alacsonyabb árban levő csekélyebb értékű árukkal össze nem téveszteni.

Multiplex-Fahrrad-Industrie,
Berlin 7., Gitschinerstr. 15.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

OKMÁNY-, IRÓ- FOGALMI PAPIR

a legjobb minőségben kapható:

BETEGH PÁL

könyv és papírművek gyári raktárában

Szekelyudvarhelyt
Kossuth Lajos-utca 31. sz.

Mintákat és árjegyzékeket bárhova bérmentve : : küld. : :

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Triesti általános biztosító társaság

(ASSICURAZIONE GENERALI)

Budapesti, V. ker. Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság” rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

a legnagyobb, leggazdagabb és legrégibb biztosító intézetünk

mérlegének főbb számadásait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, üveg-, betörés-, lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t. valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset elleni biztosító társaság” számára.

A székelyudvarhelyi ügynökség:

Sterba Ödön, Rösler és Gábor.

Az Agrartakarékpénztár Marosvásárhely fiókja.